

Η Εκστρατεία Procura+: Μια καινοτόμος προσέγγιση για δημόσιες συμβάσεις

Αλέξης Χατζημπίρος
Διεύθυνση Ανάπτυξης Περιβαλλοντικών
& Ενεργειακών Έργων

Εθνικός εταίρος

Τι είναι οι πράσινες ή οικολογικές συμβάσεις;

- Ο όρος **πράσινες ή οικολογικές δημόσιες συμβάσεις** αναφέρεται στη διαδικασία προμήθειας προϊόντων και υπηρεσιών από δημοτικούς φορείς κατά την οποία λαμβάνονται υπόψη:
 - όχι μόνο οικονομικές παράμετροι, όπως η τιμή, καλύτερη σχέση απόδοσης-τιμής, ποιότητα, διαθεσιμότητα, λειτουργικότητα
 - αλλά και **περιβαλλοντικές παράμετροι**, όπως οι επιπτώσεις του προϊόντος στο περιβάλλον σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του
- «Πρασινίζοντας» τη διαδικασία προμηθειών οι οργανισμοί του δημοσίου μπορούν να χρησιμοποιήσουν την αγοραστική τους δύναμη για να βοηθήσουν στην προώθηση πράσινων προϊόντων στη διεθνή και εγχώρια αγορά

Η εκστρατεία Procura+

(1/2)

- Η εκστρατεία Procura+ ξεκίνησε από τον Οργανισμό ICLEI πριν μερικά χρόνια με στόχο την προώθηση των πράσινων προμηθειών σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- Υπεύθυνος φορέας για την εκστρατεία είναι το Ευρωπαϊκό Παράρτημα του ICLEI που εδρεύει στο Freiburg, της Γερμανίας.
- Σε κάθε άλλη χώρα υπάρχει Εθνικός Εταίρος, ο οποίος παρέχει υποστήριξη σε ενδιαφερόμενους φορείς.
- Ελλάδα: ΕΠΤΑ ΕΠΕ
- Απώτερος στόχος είναι η βελτίωση του περιβάλλοντος μέσω των αποφάσεων που λαμβάνονται σε τοπικό επίπεδο

Η εκστρατεία Procura+

(2/2)

- Η εκστρατεία αποσκοπεί μεταξύ άλλων στη μείωση των δαπανών για προμήθειες & στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων
- Οι δημόσιοι οργανισμοί που είναι μέλη της εκστρατείας οριοθετούν ποσοτικούς στόχους για τις πράσινες προμήθειες που καλούνται να εκπληρώσουν σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (π.χ. προμήθεια 20% «πράσινης» ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2008)
- Η Εκστρατεία σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε με τη βοήθεια εργαζομένων σε οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα ανά την Ευρώπη, οι οποίοι ασχολούνται με θέματα αιεφόρου ανάπτυξης.

Στόχοι της Εκστρατείας

- Αύξηση της ζήτησης περιβαλλοντικά φιλικών προϊόντων, αλλά και προϊόντων τα οποία σέβονται τις αρχές του Δίκαιου και Αλληλέγγυου Εμπορίου (Fair Trade), η οποία μπορεί να προκαλέσει και την ανάλογη στροφή στις διεθνείς αγορές.
- Ανάπτυξη εργαλείων για την υποστήριξη των μελών της Εκστρατείας, τα οποία συνεχώς ανανεώνονται. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται:
 - λεπτομερείς τεχνικές προδιαγραφές για **έξι βασικές κατηγορίες προϊόντων**
 - μεθοδολογία (Βήματα) για την εφαρμογή των πράσινων συμβάσεων σε ένα οργανισμό.
- Ευαισθητοποίηση των πολιτικών φορέων σε όλα τα επίπεδα.

Συμμετέχοντες

- 24 Φορείς
- 7 Χώρες
- Μεγαλύτερος: 7.000.000 κάτοικοι
- Μικρότερος: 10.000 κάτοικοι
- Εκπροσώπηση στην Εκστρατεία: 23.850.533

Μεθοδολογία

Κριτήρια για 6 βασικές κατηγορίες προϊόντων

Βήμα 1: Προετοιμασία

- Στόχος είναι η καταγραφή των υφιστάμενων πρακτικών για τη σύναψη συμβάσεων μέσω ενός ερωτηματολογίου αναφοράς
- Πρέπει σε αυτό το βήμα να καθοριστούν και οι στόχοι που θέλει να θέσει ο οργανισμός:
 - Θα συμμετάσχει ολόκληρος ο οργανισμός ή μόνο ορισμένα τμήματα;
 - Σε ποιες κατηγορίες προϊόντων ή υπηρεσιών θα εστιάσει η διαδικασία;
- Κάρτας αξιολόγησης των συμβάσεων για τις προμήθειες
- **Διάρκεια: 4 – 8 μήνες**

Βήμα 2: Καθορισμός στόχων

- Ο καθορισμός στόχων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις δυνατότητες κάθε δημόσιου οργανισμού
- Για να είναι αποτελεσματικοί οι στόχοι, θα πρέπει:
 - Να αφορούν συγκεκριμένα προϊόντα
 - Να είναι μετρήσιμοι
 - Να έχουν σαφή χρονικό ορίζοντα
 - Να είναι υψηλοί αλλά ρεαλιστικοί
- Παραδείγματα στόχων:
 - Το 2008 τα καθαριστικά προϊόντα που αγοράζονται να μην περιέχουν καθόλου επικίνδυνες ουσίες
 - Το 2009, το 80% των νέων κτηρίων να πληρούν κριτήρια υψηλής ενεργειακής απόδοσης
 - Το 2009..... το 90% του νέου εξοπλισμού που καταναλώνει ενέργεια να είναι ενεργειακά αποδοτικό
 - Το 2009..... το 20% της ηλεκτρικής ενέργειας που αγοράζεται να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- **Διάρκεια: 1-6 μήνες**

Βήμα 3: Ανάπτυξη σχεδίου δράσης

- Περιεχόμενα σχεδίου δράσης:
 - Την πολιτική δέσμευση που λήφθηκε από τον οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων των στόχων που τέθηκαν
 - Μια περιγραφή των ευθυνών που ανατέθηκαν στα μέλη του προσωπικού
 - Μια περιγραφή των μέτρων και διαδικασιών της υλοποίησης πράσινων συμβάσεων
 - Σχετικούς δείκτες προόδου
 - Χρονοδιάγραμμα
- **Διάρκεια: 12-24 μήνες**

Βήμα 4: Εφαρμογή του σχεδίου δράσης

- Δημόσιες συμβάσεις για πράσινα προϊόντα και υπηρεσίες
- Εκπαίδευση του προσωπικού και εσωτερική επικοινωνία
- Εξωτερική επικοινωνία και μάρκετινγκ
- Επικοινωνία με προμηθευτές
- **Διάρκεια: 3-6 μήνες**

Βήμα 5: Παρακολούθηση της προόδου και αναφορά των αποτελεσμάτων

- Αξιολόγηση και αναφορά της προόδου
 - Περιοδική συμπλήρωση της κάρτας αξιολόγησης προκειμένου να φανεί η πρόοδος ως προς την επίτευξη των στόχων
- Αναθεώρηση των στόχων που έχουν τεθεί
- Εσωτερικός απολογισμός, που επικεντρώνεται στο κατά πόσον τα μέτρα και οι διαδικασίες που επιλέγηκαν εφαρμόστηκαν στην πράξη, τι επιτεύχθηκε, τι προβλήματα παρουσιάστηκαν και ποιες λύσεις προτάθηκαν για την αντιμετώπισή τους.
- **Διάρκεια: 5-8 μήνες**
- Επιστροφή στο Βήμα 1

Ζυρίχη, Ελβετία

- ο Αγορά 2.166 ενεργειακά αποδοτικών υπολογιστών = αποτροπή εκπομπής 127 τόνων CO₂
- ο Χρήση κριτηρίων για ενεργειακά αποδοτικά και αειφόρα δομικά υλικά κτηρίων για κτηριακή επιφάνεια 45.081 τ.μ. και προϋπολογισμού συμβάσεων 175,1 εκ. €
- ο Αγορά βιολογικών τροφίμων κόστους 390.000€ = 5,6% του συνολικού προϋπολογισμού της πόλης

Kolding, Δανία

Αλλαγή σχεδόν του 100% των υφιστάμενων πολιτικών προμηθειών προκειμένου να συμπεριληφθούν περιβαλλοντικά κριτήρια και μείωση του κόστους των προμηθειών κατά 10%

Βαρκελώνη, Ισπανία

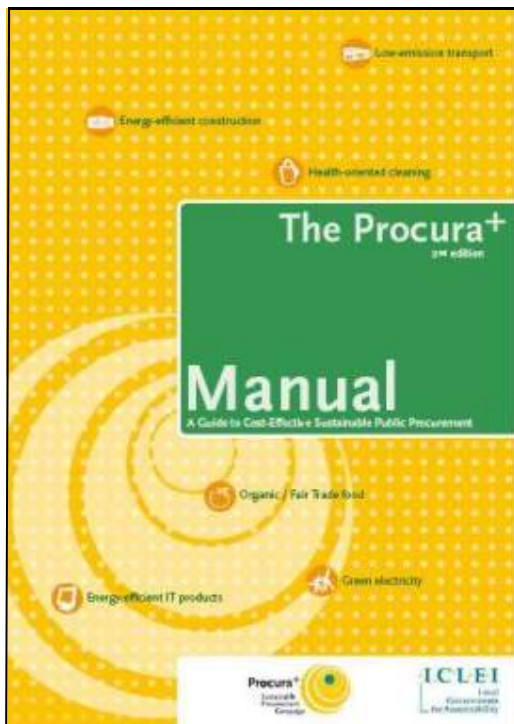
Όλες οι συμβάσεις που αφορούν υπηρεσίες καθαρισμού, συνολικού προϋπολογισμού 16,2 εκ. €, αφορούν μη-τοξικά προϊόντα

Λιλ, France

Μείωση κατανάλωσης ενέργειας για το δημοτικό φωτισμό κατά 32%

Το εγχειρίδιο Procura+

Procura+ Key Criteria → C: Green Electricity VI

C: Green Electricity

1 Key environmental impacts

Impact	Approach
The generation of energy from fossil fuels is responsible for the vast majority of greenhouse gas emissions worldwide.	Increase the share of electricity from renewable sources
The electricity generating industry accounts for a significant proportion of such emissions as the large majority of electricity is still produced by the burning of coal or gas.	Seek a genuine increase in green electricity going beyond national support schemes (= 'Additionality')

Other approaches to reducing environmental impacts include purchasing energy efficiency services together with electricity, carrying out awareness raising activities, and excluding nuclear power. To allow smaller green electricity suppliers to participate in the bidding process, the call for tender might be divided into partial lots.

2 Procura+ Key Criteria - Electricity

Green electricity

The Procura+ Criteria for green electricity cover a number of aspects:

- **Compliance with the EU definition of renewable energy sources (RES)** – as defined in Directive 2009/28/EC.
- **Preference for non-hydro RES** – given the local environmental concerns relating to hydro schemes and the quantity of existing large hydro plants, the Procura+ Criteria encourage alternative RES.
- **Additionality** – to further encourage the construction of new RES capacity the Procura+ Criteria require a certain portion of the delivered electricity to come from "new" plants.

Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Γερμανικά, Καταλανικά και Ελληνικά

www.procuraplus.org

Τα οφέλη από τη συμμετοχή στην Εκστρατεία

- Ενίσχυση περιβαλλοντικού προφίλ οργανισμού - Δυνατότητα χρήσης λογοτύπου της Εκστρατείας
- Συνεχής τεχνική στήριξη από την ομάδα του ICLEI μέσω του εθνικού εταίρου (ΕΠΤΑ ΕΠΕ)
- Μειωμένα έξοδα για τη συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις του ICLEI
- Προτεραιότητα για τη συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα που συντονίζει το ICLEI και σε άλλες εκδηλώσεις
- Συνεχής ενημέρωση για τις νέες εξελίξεις στον τομέα των προμηθειών
- Επαφές με άλλους οργανισμούς στην Ευρώπη και μεταφορά τεχνογνωσίας
- Προβολή της δράσης του οργανισμού σε διεθνές επίπεδο μέσω του ICLEI

Συμμετοχή στην Εκστρατεία

- Στην Εκστρατεία μπορεί να συμμετάσχει κάθε φορέας του ευρύτερου δημοσίου τομέα ανεξαρτήτως μεγέθους και εμπειρίας στα θέματα δημοσίων συμβάσεων.
 - Ορισμός Υπεύθυνου Εκστρατείας
 - Υποβολή σχετικής αίτησης συμμετοχής, είτε υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο του τμήματος προμηθειών, είτε συνοδευόμενη από πολιτική απόφαση του οργανισμού.
 - Θέσπιση ορισμένων ποσοτικών στόχων για την προμήθεια πράσινων προϊόντων ή υπηρεσιών για τουλάχιστον μία από τις 6 κατηγορίες της Εκστρατείας
 - Αποστολή στο ICLEI των προκηρύξεων για την κατηγορία ή τις κατηγορίες προϊόντων που επιλέχθηκαν να περιλαμβάνουν περιβαλλοντικά κριτήρια. Για μία τουλάχιστον προκήρυξη πρέπει να δοθεί περισσότερο βάρος σε αυτά τα κριτήρια έναντι άλλων.
 - Υποβολή ετήσιων εκθέσεων προόδου
 - Ετήσια συνδρομή στην Εκστρατεία, τάξη μεγέθους 500€

Για περισσότερες πληροφορίες:

Ειρήνη Σκουλά

Email: iskoula@epta.gr

Τηλ: 210 2224208 Εσ. 115

Αλέξης Χατζημπίρος

Email: achatzimpiros@epta.gr

Τηλ: 210 2224208 Εσ. 112